

Z A P I S N I K
sa 118. sjednice Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu
održane 2. juna 2016. godine

Sjednica je počela u 15 sati i 5 minuta.

Predsjedavala je Snežana Jonica, zamjenica predsjednika Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Rifat Rastoder, Marta Šćepanović, Milorad Vuletić, Veljko Zarubica, Husnija Šabović, Šefkija Murić, Draginja Vuksanović i Danijela Marković.

Sjednici su prisustvovali predstavnici predlagača Predloga zakona o sudskim vještacima, Predloga zakona o tumačima i Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgovornosti pravnih lica za krivična djela: Zoran Pažin, ministar pravde, Marijana Laković Drašković, generalna direktorica Direktorata za pravosuđe i Nataša Radonjić, načelnica Direkcije za organizaciju pravosuđa.

Rad sjednice pratili su i predstavnici medija.

Zamjenica predsjednika Odbora, poslanica Snežana Jonica, podsjetila je da je iz NVO MANS upućen dopis da predstavnik uzme učešće u raspravi povodom treće tačke dnevnog reda, Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgovornosti pravnih lica za krivična djela. Međutim, nakon odobrenja prisustva, učešće je otkazano neposredno pred početak sjednice.

Prije izjašnjavanja o predloženom dnevnom redu, zamjenica predsjednika Odbora je predložila da se dnevni red dopuni četvrtom tačkom i da se na nastavku ove sjednice razmotri Plan rada Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu za 2016. godinu, što je jednoglasno prihvaćeno od strane članova Odbora, te je za sjednicu predložen sljedeći dopunjeni:

DNEVNI RED:

- zapisnici sa 114, 115, 116 i 117. sjednice -

- 1. Predlog zakona o sudskim vještacima;**
- 2. Predlog zakona o tumačima;**
- 3. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgovornosti pravnih lica za krivična djela;**
- 4. Plan rada Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu za 2016. godinu.**

Zapisnici sa 114, 115, 116 i 117. sjednice usvojeni su jednoglasno, bez primjedbi.

PRVA TAČKA – Predlog zakona o sudskim vještacima

Zamjenica predsjednika Odbora je podsjetila da je Vlada Crne Gore, na sjednici od 1. oktobra 2015. godine, utvrdila Predlog zakona o sudskim vještacima. Predlog je dostavljen Skupštini Crne Gore 20. oktobra t.g. i usmjeren matičnom Odboru za politički sistem, pravosuđe i upravu 22. oktobra 2015. godine na dalju proceduru.

Marijana Laković Drašković, generalna direktorica Direktorata za pravosuđe, navela je da su u dosadašnjoj praksi uočeni određeni nedostaci i problemi vezani za rad sudskih vještaka, te su pokrenuta pitanja koja se odnose na uslove za vršenje vještačenja i postupak postavljenja i razrješenja sudskih vještaka. Naime, dosadašnja praksa je pokazala da je potrebno postaviti i precizirati uslove koje se odnose na stručno znanje i praktična iskustava u struci, odnosno na provjeru i dokazivanje istih, čime će se obezbijediti postavljenje najstručnijih lica za vršenje vještačenja iz određene oblasti. Najznačajnije novine ovog zakona odnose se na postavljenje vještaka, koje je u nadležnosti Komisije za vještake koju obrazuje ministar pravde i čini je pet članova i to: jedan član iz reda sudija, jedan član iz reda državnih tužilaca, dva člana iz Udruženja sudskih vještaka i jedan član Ministarstva pravde. Nadalje, preciziran je postupak objavljivanja poziva za postavljenje vještaka, registar vještaka i pravnih lica, ograničenja u pogledu vršenja vještačenja, proširen je krug lica koji mogu podnijeti predlog za razrješenje vještaka i decidno je navedeno pravo zaštite. Predstavnica predlagača je istakla da je utvrđena vrijednost boda prema kojoj se utvrđuje vrijednost nagrade i predlog je usklađen sa svim zakonima sa kojima je bilo neophodno izvršiti usaglašavanje.

Poslanica Danijela Marković je istakla da je bilo neophodno donošenje ovog zakona i da će ona amandmansi djelovati na član 32 na način da, pored propisanih lica, predlog za razrješenje vještaka može podnijeti i građanin koji učestvuje u tom postupku.

Ministar pravde je odgovorio da ovaj predlog ne može biti prihvaćen iz razloga što je i vještak stranka u postupku i njegova aktivnost sastoji se od procesnih i dokaznih radnji. Međutim, u pravnom smislu treba razlikovati inicijativu od predloga, te građanin ima pravo na podnošenje inicijative komisiji, koja će utvrditi osnovanost. Ministar je takođe podsjetio na činjenicu da su izvršili analizu postojećeg stanja vezano za institut vještačenja i uočili da se u dosadašnjem sistemu lako postajalo vještak, te su ovim predlogom pooštrili kriterijume za izbor.

Poslanik Milorad Vuletić je, kada je riječ o određivanju visine nagrade za rad u članu 44, postavio pitanje na koji način se vrši procjena posebno složenih predmeta za koje se visina nagrade može povećati do 100%.

Ministar pravde je odgovorio da se bodovanjem objektivizira rad vještaka, a samim tim i pravičnosti postupaka. Na složenost predmeta utiču različiti faktori, npr. u krivičnom postupku to može biti predmet sa većim brojem okrivljenih, ili sa elementima inostranosti i slično.

Poslanik Rifat Rastoder je naveo da predviđeni uslovi za vršenje vještačenja, kandidate za vještaka mogu dovesti u neravnotežan položaj, jer možda ne mogu svi pribaviti preporuke i mišljenja sudova. Njegovo pitanje odnosilo se na nadležnosti komisije, te da li su im data prevelika ovlašćenja da utvrđuju opravdanost potreba za vještacima iz određenih oblasti, u sudovima ili tužilaštvima. Takođe je naveo da odredba člana 16 nije dovoljno precizna, kao i odredba koja se odnosi na bodovanje i naknade.

Ministar pravde je, vezano za preporuke sudova, objasnio da je to važno prilikom produžavanja licence, kako bi komisija imala uvid u to da li su uredno i

precizno radili svoj posao. Što se tiče predviđenih nadležnosti komisije, mišljenja je da se radi o racionalnom rješenju, jer se na osnovu informacija koje komisija dobije, dolazi do saznanja da li u odgovarajućim oblastima postoji dovoljan broj vještaka. Na kraju je naveo da se član 16 tumači na način da naknada pripada komisiji samo u mjesecu kada je bilo rada.

Poslanik Šefkija Murić je saglasan da je bilo neophodno ograničiti izdavanje licence za vještake i u tom dijelu postavio je pitanje čime su se rukovodili kada su se odlučili na koncipiranje predloženog sastava komisije. Nadalje, istakao je da je teško odrediti dobrog vještaka, jer sud, u slučaju da nije zadovoljan vještačenjem, može tražiti drugog vještaka, te je pitanje šta se radi u slučaju kada se ta mišljenja ne poklapaju.

Ministar Pažin je odgovorio da je najveći dio posla vještaka vezan za posao tužilaštva i suda, pa je iz tog razloga predložen takav sastav komisije. Takođe, smatrali su da vještaci treba da budu u sastavu komisije, iz razloga što oni najbolje poznaju prednosti i probleme samog koncepta vještačenja. Dalje je odgovorio da se drugo pitanje odnosi na procesne zakone, a kvalitet samog vještačenja treba da procijeni organ koji vodi postupak.

Poslanica Marta Šćepanović je obrazložila amandmane koje je dostavilo Udruženje vještaka, na šta je ministar odgovorio da su imali uvid u iste, te da nijesu saglasni sa njihovim predlozima. Poslanica je u nastavku postavila pitanje da li postoji neko ograničenje u slučaju kada je fizičko lice vještak, a radi u javnoj ustanovi i treba da vrši vještačenje u sporu u kojem je jedna od stranaka država.

Ministar pravde je odgovorio da takav konflikt interesa ne bi mogao opstati u bilo kom postupku, a to je materija koju uređuju procesni zakoni i organ koji vodi postupak je dužan da povede računa o nepristrasnosti postupanja.

Poslanica Snežana Jonica je, vezano za konflikt interesa i konkretne primjere, navela da vještak, s jedne strane, treba da napravi objektivan nalaz, te ako to nije u interesu državnog organa, pitanje je da li će on imati probleme na poslu, što je realnost u našem društvu. S tim u vezi, mišljenja je da ova vrsta konflikta interesa treba da bude jasno definisana. Nadalje, postavila je pitanje da li je nekim drugim zakonom propisano formiranje udruženja vještaka ili komore. Kada je riječ o predloženom članu 6, poslanica Jonica je postavila pitanje za koje struke je ostavljen izuzetak da se za vještaka može imenovati lice koje ima najmanje srednje obrazovanje i da li se u tom slučaju mogu pojačati uslovi za izbor. Član 9 je neophodno precizirati, kao i član 10, koji se odnosi na izbor novog člana Komisije u slučaju prestanka mandata članu prije isteka vremena na koje je Komisija imenovana. Poslanica Jonica je iznijela dilemu da u predloženim uslovima za postavljenje vještaka nema nekih stvari koje su uslovi za njihovo razrješenje, jer bi se moglo desiti da budu izabrani vještaci koji iza sebe imaju presude, čime narušavaju legitimitet svoje profesije. Na kraju, vezano za način na koji se određuju vještaci u članu 28, postavila je pitanje da li, na osnovu toga, mogu biti izabrani isključivo oni vještaci koji odgovaraju sudiji.

Ministar Pažin je odgovorio da u praksi nije postojao ujednačen nivo kvaliteta vještaka, te da su sudije prepoznavale čija su vještačenja etički utemeljena i na koje vještake se nije mogao vršiti negativan uticaj, te su iz tog razloga određene vještake

angažovali češće. Kada je riječ o nedostojnosti vršenja funkcije vještaka, naveo je da su pokušali da pooštire kriterijume, ali da se sve mjere nijesu mogle do kraja precizirati. Takođe, mišljenja je da konflikt interesa nije moguće urediti ovim zakonom, iz razloga što se ne mogu taksativno nabrojati svi slučajevi postojanja konflikta i došlo bi do prenormiranja. Ministar je, vezano za imenovanje vještaka sa srednjom stručnom spremom, istakao da je sama praksa ukazala na potrebu za takvom normom, ali da ostaje prostor za dodatnim pooštavanjem ovog kriterijuma. Takođe, trebalo bi dodatno pojasniti i norme koje se odnose na trajanje mandata komisije.

Poslanica Snežana Jonica je predložila da bi se u članu 29 mogao precizirati rok za isplatu obavljenih vještačenja i nagrada za rad. Vezano za neuredno ili nestručno vršenje povjerenog vještačenja, ili neobavljanja vještačenja u roku koji je određen, dodatno je pojasnila da treba povesti računa da se u praksi dešava da državni organ onemogućiti obavljanje vještačenja u povjerenom roku, te da je neophodno o tome dodatno povesti računa. Na kraju, iznijela je dileme vezano za visinu nagrade i postavila pitanje da li satnica može opredijeliti kvalitet rada.

Ministar Pažin je naveo da se procesnim rješenjima određuju rokovi u kojima je potrebno izvršiti određenu radnju, a da bodovanje i priznavanje troškova određuje sud.

Odbor je većinom glasova (5 glasova „za“ i 2 glasa „uzdržana“) podržao Predlog zakona o sudskim vještacima.

Sa ove sjednice, a u vezi prve tačke, Skupštini je upućen sljedeći:

I Z V J E Š T A J

O RAZMATRANJU PREDLOGA ZAKONA O SUDSKIM VJEŠTACIMA

Odbor je u prisustvu većine članova i predstavnika predlagača razmotrio Predlog zakona o sudskim vještacima, koji je Skupštini Crne Gore dostavila Vlada Crne Gore.

Nakon uvodnog obrazloženja predstavnika predlagača i rasprave koja je vođena, Odbor je većinom glasova podržao podnešeni Predlog zakona i predlaže Skupštini da isti usvoji.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine, određena je poslanica Snežana Jonica, zamjenica predsjednika Odbora.

DRUGA TAČKA – Predlog zakona o tumačima

Zamjenica predsjednika Odbora je podsjetila da je Vlada Crne Gore, na sjednici od 17. decembra 2015. godine, utvrdila Predlog zakona o tumačima. Predlog zakona je usmjeren matičnom Odboru za politički sistem, pravosuđe i upravu 15. januara 2016. godine na dalju proceduru.

Predstavnica predlagača, Marijana Laković Drašković, u uvodnoj riječi navela je da su nedovoljno precizirani uslovi za postavljanje tumača i nedostatak normi kojim se reguliše sistem odgovornosti i postupak razrješenja sudskih tumača, samo neki od razloga za donošenje ovog zakona. Dakle, dosadašnja primjena Pravilnika o stalnim sudskim tumačima ukazala je na potrebu iznalaženja rješenja kojim će se na kvalitetan i sveobuhvatan način regulisati oblast tumača. Kao bitno, istakla je da je Strategijom reforme pravosuđa 2014-2018, kao jedan od strateških ciljeva, predviđen razvoj

pravosudnih institucija, pa time i sudskih tumača. Strateškim smjernicama jasno je definisan način ostvarivanja ovih ciljeva kroz zakonsko uređenje ove oblasti, sa posebnim akcentom na uslove za postavljanje sudskih tumača i unapređenje razloga za odgovornost, ograničenje vremena na koje se postavljaju, kao i sprovođenje njihove kontinuirane edukacije.

Poslanica Marta Šćepanović je, vezano za predloženi član 33, postavila pitanje da li su stalni sudski tumači do sada polagali neki ispit kako bi dobili licencu za rad.

Poslanik Rifat Rastoder je, vezano za isti član, postavio pitanje da li se novim predlogom podrazumijeva ukidanje stečenog prava.

Nataša Radonjić, načelnica Direkcije za organizaciju pravosuđa, odgovorila je da je do sada ova materija bila uređena Pravilnikom o stalnim sudskim tumačima, a da su sada zakonom predložili uređenje uslova, prava i obaveza sudskih tumača. S tim u vezi, objasnila je da je predviđeno da kandidat polaže ispit za tumača na kojem se vrši provjera poznavanja jezika za koji se postavlja tumač, kao i organizacije javne vlasti, pravosuđa i državne uprave i procesne pravne terminologije.

Poslanica Danijela Marković je navela da ovaj predlog, kao izuzetak, predviđa da se za tumača može postaviti i lice koje ima najmanje srednje obrazovanje, ako za određeni jezik nema više od pet postavljenih tumača, što smatra degradacijom.

Poslanica Snežana Jonica je naglasila da je neophodno jasno definisati ispit i provjeru znanja, ali treba postaviti pitanje ko će ta lica ispitivati.

Ministar Pažin je odgovorio da će se u svakom slučaju polagati stručni ispit, a izuzetak je bio potreban jer, kao mala sredina, nemamo tumače za sve jezike sa visokom stručnom spremom.

Odbor je većinom glasova (4 glasa „za“ i 3 glasa „uzdržana“) podržao Predlog zakona o tumačima.

Sa ove sjednice, a u vezi druge tačke, Skupštini je upućen sljedeći:

IZVJEŠTAJ

O RAZMATRANJU PREDLOGA ZAKONA O TUMAČIMA

Odbor je u prisustvu većine članova i predstavnika predlagača razmotrio Predlog zakona o tumačima, koji je Skupštini Crne Gore dostavila Vlada Crne Gore.

Nakon uvodnog obrazloženja predstavnika predlagača i rasprave koja je vođena, Odbor je većinom glasova podržao podnešeni Predlog zakona i predlaže Skupštini da isti usvoji.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine, određena je poslanica Marta Šćepanović, članica Odbora.

TREĆA TAČKA – Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgovornosti pravnih lica za krivična djela

Zamjenica predsjednika Odbora je podsjetila da je Vlada Crne Gore, na sjednici od 3. marta 2016. godine, utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgovornosti pravnih lica za krivična djela i isti dostavila Skupštini Crne Gore na dalju proceduru 15. marta 2016. godine.

Predstavница predlagača, Marijana Laković Drašković, objasnila je da je Zakon o odgovornosti pravnih lica za krivična djela nastao je kao rezultat međunarodno - pravnih obaveza preuzetih od strane Crne Gore i kao posljedica društvenog razvoja, gdje se pokazalo neophodnim propisati i krivičnopravnu odgovornost pravnih lica. U okviru pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, Okvirnom odlukom Savjeta EU o borbi protiv organizovanog kriminala, Crna Gora se obavezala da će ovim zakonom proširiti katalog mjera bezbjednosti i pravnih posljedica osude.

Predstavница predlagača je predložila da se amandmansi djeluju na član 17 stav 1 Predloga zakona, te da se predviđeni rok pomjeri na 1. septembar 2017. godine, što su članovi Odbora jednoglasno (7 glasova „za“) podržali.

Odbor je većinom glasova (5 glasova „za“ i 2 glasa „uzdržana“) podržao Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgovornosti pravnih lica za krivična djela.

Sa ove sjednice, a u vezi treće tačke, Skupštini je upućen sljedeći:

I Z V J E Š T A J

O RAZMATRANJU PREDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ODGOVORNOSTI PRAVNIH LICA ZA KRIVIČNA DJELA, SA AMANDMANOM ODBORA (1)

Odbor je u prisustvu većine članova i predstavnika predlagača razmotrio Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgovornosti pravnih lica za krivična djela, koji je Skupštini Crne Gore dostavila Vlada Crne Gore.

Nakon uvodnog obrazloženja predstavnika predlagača i rasprave koja je vođena, Odbor je jednoglasno odlučio da podnese Amandman Odbora, sa kojim se saglasio predstavnik predlagača, pa isti postaje sastavni dio teksta Predloga zakona.

Amandman Odbora glasi:

U članu 17 stav 1 Predloga zakona riječi: „do 31. decembra 2016. godine.“ zamjenjuju se riječima „do 1. septembra 2017. godine.“.

Nakon izjašnjavanja, Odbor je većinom glasova podržao podnešeni Predlog zakona i predlaže Skupštini da isti usvoji.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine, određen je poslanik Milorad Vuletić, član Odbora.

Sjednica je prekinuta u 17 sati i 5 minuta.

NASTAVAK 118. SJEDNICE

Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu, održan 13. juna 2016. godine

Sjednica je nastavljena u 10 sati i 20 minuta.

Predsjedavala je Snežana Jonica, zamjenica predsjednika Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Rifat Rastoder, Marta Šćepanović, Milorad Vuletić, Šefkija Murić, Veljko Zarubica i Rešad Adrović (zamjena za poslanika Šefkiju Murića).

Na nastavku 118. sjednice, u okviru četvrte tačke dnevnog reda, razmotren je:

4. Plan rada Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu za 2016. godinu

ČETVRTA TAČKA – Plan rada Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu za 2016. godinu

Zamjenica predsjednika Odbora, poslanica Snežana Jonica, podsjetila je da je Plan rada Odbora za politički sistem pravosuđe i upravu za 2016. godinu pripremljen je na osnovu: Programa rada Vlade Crne Gore za 2016. godinu; Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2016 – 2018; i Izvještaja o napretku Crne Gore za 2015. godinu koji prati saopštenje Evropske komisije Evropskom parlamentu i Savjetu.

Takođe, Planom rada za 2016. godinu predviđene su sljedeće aktivnosti: zakonodavna aktivnost; tematski dio; razmatranje realizacije zaključaka, ocjena i stavova; i kontrolna i konsultativna saslušanja (rasprave). Plan rada sadrži i predloge zakona koji se nalaze u skupštinskoj proceduri, kao i određeni broj nerealizovanih aktivnosti iz 2015. godine.

Uz određene tehničke korekcije, Odbor je jednoglasno (7 glasova „za“) usvojio Plan rada Odbora za politički sistem pravosuđe i upravu za 2016. godinu.

Sjednica je završena u 10 sati i 25 minuta

Zapisnik sačinila:

Sekretarka Odbora
Slavica Mirković

Zamjenica predsjednika Odbora
Snežana Jonica